

КОРИСНА УПУТСТВА ЗА СРЕЋАН ЖИВОТ

[Српски – Serbian – صربي]

Абдур-Рахман б. Насир Ес-С'ади

Ревизија и обрада:

Амра Дацић
Љубица Јовановић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ الوسائل المفيدة للحياة السعيدة ﴾

« باللغة الصربية »

عبد الرحمن بن ناصر السعدي

مراجعة :

عمرة داتسيثش

يوفانوفيتس ليوبيتسا

2015 - 1436

IslamHouse.com

ПРЕДГОВОР

Хвала Богу Господару светова и сведочим да нема другог божанства осим Бога, Јединог, Који нема друга и сведочим да је Мухаммед, нека је над њим спас и мир, Његов роб и Његов посланик, нека је спас над његовом породицом и над свим његовим друговима.

Срећан живот је, уистину, оно чему људи највише теже, али људи различито схватају срећу. За неког је срећа у скупљању богатства, за неког телесно здравље и стабилан живот. Неки опет сматрају да је срећа имати велики стан добру трпезу и честиту супругу. Понеко ужива у разноврсној храни, неко у стицању халал (дозвољене) опскрбе и корисне науке. Други срећу траже у искреној вери и честитом деловању. Све ово можемо без двоумљења да сврстамо у појам среће.

Приметно је да постоје две врсте среће:

1. *Срећа овог света*, привремена срећа, ограничена на кратки људски век.

2. *Срећа будућег света*, срећа која је вечна и непрекидна.

Срећа овог света је повезана са срећом будућег света, а за вернике који се Бога боје она је потпуна и на овом свету и на Будућем, као што каже Узвишени Бог:

»Ономе ко чини добро, био мушкарац или жена, а верник је, Ми ћемо дати да проживи леп живот, и заиста ћемо их наградити бољом наградом него што су заслужили.« (Кур'ан, Пчеле: 97)

Угодан живот на овом свету подразумева смиреност душе, срце задовољно оним чиме га је Бог опскрбио и осећај уживања у побожности. Посланик, нека је над њим спас и мир, сматра да је за муслимана успех и срећа на овом свету и на Будућем, у стицању дозвољене опскрбе према његовим потребама и у задовољству које из тога произилази. Каже Божији Посланик, нека је над њим спас и мир:

»Спашен је онај ко се искрено предао Богу и ко је према својој потреби опскрбљен, па је оним што му је Бог дао задовољан.« (Хадис бележи Муслим)

Потпуна срећа садржана је у покорности Богу и Његовом Посланику, нека је над њим спас и мир, а сва несрећа садржана је у непокорности Богу и Његовом Посланику. Каже Бог:

»А онај ко се Богу и Посланику Његовом буде покоравео, постићи ће оно што буде желео.« (Кур'ан, Савезници: 71)

»А ко Бога и Његовог Посланика не послуша, тај је сигурно скренуо са правога пута.« (Кур'ан, Савезници: 36)¹

Ова опширна брошура коју нудимо има за циљ да дохвати најважније упуте за лечење и отклањање душевног немира. Почашћен сам чињеницом да сам руководио штампањем ове брошуре и да сам имао посебно задовољство да могу навести хадисе² и цитирати бројна кур'анска поглавља надајући се уделу у награди. Брошура је штампана уз дозволу ауторовог сина учењака Абдуллахаб Абдур-Рахмана ес-Се'адија, нека га Бог награди добром. Молим

¹ Овај предговор пренесен је из увода моје књиге *Ел-Хидаје ли есбаби ес - се'ада*.

² Хадис значи оно што је Мухаммед: рекао, урадио или видео да неко нешто чини, па је својом ћутњом то одобрио и дотичног није опоменуо.

племенитог Бога, Господара узвишеног Престола да нам опрости, и да опрости писцу и свима који су радили на овој књизи, јер је Он онај који своди рачун, а диван ли је Он Господар.

Нека је спас над нашим послаником Мухаммедом, и над његовом породицом и свим његовим друговима.

Абдуллах б. Царуллах ел-Царуллах,

У име Бога Милостивог Самилосног

Хвала Богу Којем припада сва захвала, сведочим да нема драгог божанства осим Једног Јединог Бога, Који нема друга и сведочим да је Мухаммед Његов роб и посланик, нека је спас и мир над њим, његовом породицом и његовим друговима.

Заиста сваки човек тежи да му срце буде задовољно и срећно, да из њега ишчезну бриге и стрепње, чиме се постиже угодан живот, употпуњује срећа и радост. Човек има природне верске и практичне поводе да буде срећан. Сви ови поводи могу се наћи заједно само код верника, а што се осталих тиче, ако они и постигну срећу у једном домену живота, њихов се разум томе супроставља, јер су остали прикраћени другим доменима који би им можда омогућили лепши и богатији живот. У овој својој брошури покушао сам да изнесем разлоге; који су ме подстакли да пишем о ономе о чему сваки човек највише тежи.

Једном броју људи је пуно дато и они живе угодним животом. Други пак доживе неуспех, па је њихов живот несрећан и бедан. Има и оних који живе

између ове две крајности, са опскрбом која им је прописана, а Бог даје опскрбу, помаже људима у добру и отклања од њих свако зло.

Прво поглавље

Темељ онога што ће нас највише приближити достизању угодног живота налазимо у веровању и чињењу добрих дела. Рекао је Узвишени:

»Ономе ко чини добро, био мушкарац или жена, а верник је, Ми ћемо дати да проживи леп живот, и, заиста, ћемо их наградити бољом наградом него сто су заслужили.« (Кур'ан, Пчеле: 97)

Узвишени нас је обавестио и обећао је награду на овом и на Будућем свету ономе код кога се нађе заједно и веровање и чињење добрих дела. Разлог томе је јасан, јер, заиста, они који верују у Бога, верују исправном вером која ће их водити у исправно деловање, а за последицу има срчану доброту и лепо понашање од којег ће бити користи и на овом свету и на Будућем. На прихватању или одбацивању наведеног темељи се и срећа и радост, али и брига, туга и узнемиреност. Кад таквог човека обузму ружне мисли, а и кад му се деси нешто што ће га обрадовати

он то прихвати, захвалан је Богу на томе и користи то за опште добро. Зато ће из овога за њега да произађе радост и он ће желети да ту радост задржи надајући се награди која је обећана захвалнима, а оно што је обећано захвалнима далеко превазилази добра и срећу чије плодове је верник већ убрао.

Ако му се деси несрећа или нека незгода, брига или туга, он ће да јој се супростави колико је у његовој могућности или покушаће да је ублажи колико је то могуће и лепо ће се стрпети, јер је то неопходно да би се могао ефикасно супроставити несрећи и из тога ће да извуче искуство и снагу. Истовремено он ће се надати великој награди и ишчезавању неприлике тако што ће је заменити срећа и лепа нада у Божију милост и његову награду као што је у веродостојном хадису рекао Посланик, нека је над њим спас и мир:

»Диван ли је пример верника! У сваком случају он је на добитку, ако га задеси каква радост он захваљује Богу и то му доноси корист, а ако га пак погоди какво зло или штета он се стрпи и буде му добро, а то налазимо само код верника.« (Хадис бележи Муслим)

Овим је, Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, рекао да се вернику умножава његова добит, његово добро и плодови његовог рада било да му се десило нешто што га радује или да је упао у неприлику.

Код човека се стално смењују две ствари: срећа и несрећа. Смењују су у различитим временским периодима зависно од тога да ли су присутни веровање и добра дела.

Из наведеног произилази да човек може да буде срећан или несрећан. Онај ко на овоме буде захвалан и стрпљив постигнуће срећу и радост, решиће се бриге и туге, узнемирености и душевне тескобе, избегнуће животну несрећу и проживеће угодан живот на овом свету. Свако други ко западне у бриге постаје незахвалан и непокоран, промени понашање и реагује животињски, страствено и узрујано, па тако његово срце изгуби спокојност, постаје растрзано на све стране и у њему се јавља страх да ће изгубити оно што му је најдраже. И поред читавог низа различитих могућности да се овом супростави, човек се не обазире него и даље жуди за другим стварима које некад постигне, а некад и не постигне. Ако му је и суђено да их постигне он и

даље остаје узнемирен због своје жудње и поново пада у неприлику, узнемирен је, нестрпљив, боји се и радражљив је, па се не може питати за разлоге несрећног живота који је проузрокован нервозама, душевном болешћу и страхом који га је довео до тог грозног стања. А то своје разлоге има у чињеници да се тај човек не нада награди, да код њега нема стрпљења, па зато нема ништа што би га растеретило и олакшало му стање.

Сви ови примери узети су из искуства, а ако бисмо само један применили на човека утврдили бисмо огромну разлику између верника који раде у складу са својим веровањем и оног који није такав. Вера нас подстиче да будемо задовољни Божијом опсрбом и оним што је робовима Његовим дато од добара и разноврсних благодати.

Ако верника задеси болест, сиромаштво или нешто од оног што се сваком може десити он ће и даље бити срећан јер је верник и задовољан је оним што је од Бога. Он не жуди за ставрима које му нису одређене и угледа се на оне који су слабијег стања, а не на оне који су у томе изнад њега. Зато је он срећнији и од онога који је задовољио све дуњалучке (овосветске) потребе, али у томе није нашао

задовољства. А када човека чија дела нису у складу са његовим веровањем задеси сиромаштво или губитак овосветских добара, он одједном постаје несрећан. А у другом случају, када се појави страх или узнемиреност, верник ће им се супроставити чврстим веровањем, смиреном душом и сигурним срцем и надвладаће их и превазићи размишљање, говором или деловањем, учвршћујући тако своје срце, привикавајући се на њих. Сасвим другачије ће се понашати онај који нема вере. Ако њега задеси страх, он се узруја, живци му се узнемире, постаје растресен, у њега се увуче стрепња, чиме се изгуби моћ расуђивања о суштини ствари. Ова врста људи, ако не нађе неке природне разлоге да ово превазиђе, малакса, изгуби живце, јер јој недостаје вера који у себи носи стрпљивост. Ово се посебно дешава у критичним стањима када западну у тугу и незгоду. И код побожњака и развратника, и код верника и код неверника, присутна је тежња да се нађе мотив који би им дао снаге да ублаже страх и олакшају своје стање, али верник има предност, зато што поседује снагу вере, стрпљење, ослања се на Бога и нада се Његовој награди, и набројано му даје већу храброст, олакшава му терет страха и чини му његову несрећу лакшом. Па каже Узвишени:

»Ако ви трпите бол, трпе и они бол као и ви, а ви се још од Бога надате ономе чему се они не надају.« (Кур'ан, Ен-Ниса: 104)

Њима долази помоћ од Бога и разбија њихове страхове. Узвишени каже:

»И будите издржљиви! Јер Бог је заиста на страни издржљивих.« (Кур'ан, Плен: 46)

Има више начина да се отклони брига, туга и узнемиреност, а добротинство је у лепој речи, у лепом делу, чије су врсте познате, а све спадају у добра дела, чиме Бог отклања бриге и забринутост и од побожњака и од развратника, али верник има већи удео у срећи јер је његово добротинство и темељи се на нади у Божију награду, а Бог му зато олакшава због уложеног, јер Га је молио да му да од Његовог добра и да му отклони несрећу због његове искрености и наде у Његову награду. Каже Узвишени:

»Нема никаквог добра у њиховим тајним разговорима, осим када траже да се милостиња удељује или да се добра дела чине или да се успоставља слога међу људима, а ко то чини из жеље да Божију наклоност стекне, Ми ћемо му,

сигурно, велику награду дати.» (Кур'ан, Ен-Ниса: 114)

Обавестио нас је Узвишени да су све ове ствари добро за онога ко их чини, а добро води добру и отклања зло. Устрајном вернику Бог ће дати велику награду: отклања му бриге, неприлике, тугу и сл.

Друго поглавље

Када човека заокупи живчана ратројеност и када срце преоптерети бригама он их може отклонити тако што ће се усредсредити на неки посао и корисну науку. Тиме ће срце бити растерећено од онога што га је тиштело. То ће можда омогућити човеку да заборави разлоге који су довели до забринутости и потиштености, па ће обрадовати и прионути на нове послове. Ово се односи на верника и на друге, али је верник у предности због свога веровања, искрености и наде.

Његово настојање се заснива на томе да учи или подучава, да чини добро онако како се чини. Па ако је намењено као богослужење, онда је богослужење, а ако је за овај свет или је из обичаја

вредно је због искрене намере. Када неко жели помоћи из покорности према Богу, његова помоћ имаће ефекта код отклањања бриге, потиштености и туге. Колико је само људи било у неприлици и узнемирености, а која је била узрок разним болестима, па су нашли користан лек; заборавили су разлог узнемирености који их је довео у неприлику или су били преокупирани неким интересантним пословима.

Код избора преокупације, треба водити рачуна да то буде посао за којим душа жуди, па ће из тога произићи ишчекивана корист, а Бог најбоље зна.

Ако желимо отклонити бригу и узнемиреност која је у потпуности закупирала наше мисли требамо да се посветимо својим дневним обавезама, па ћемо самим тим да престанемо да размишљамо о будућим проблемима. Након тога можемо преовладати ранији осећај туге. Због овога је Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, тражио од Бога уточиште од бриге и туге.

Човек тугује за оним што је неповратно отишло и не може да схвати да је то тако и истовремено је пун брига и страха пред неизвесном

будућношћу, па не може да буде друго већ роб прошлог или будућег времена, а требао би да се сконцетрише на то да поправи тренутно стање, јер када се срцем концетрише на то, онда сам себе подстиче на извршење тога посла. То га орасположи, отера бригу и тугу, а Посланик, нека је над њим спас и мир, је упућивајући молбу и подучавајући свој народ, подстицао на тражење помоћи од Бога, жудећи за тим да му Бог уважи труд и да му испуни молбу.

Човек улаже напор да напусти оно за шта је молио Бога да му то отклони. У његовој молби је молба за успех његове намере, па је молба иста као и дело, а уложени труд донеће човеку и верску и овосветску корист. Он тражи од Бога помоћ за тај посао, јер је Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, рекао:

»Тежи ономе од чега ћеш имати користи, и тражи помоћ од Бога, и немој очајавати, и ако те задеси нешто немој рећи: 'Да сам урадио тако и тако било би другачије.' Него реци: 'Бог је то одредио и чини оно што Он хоће.' Јер заиста реч'да је' отвара врата ђаволу.» (Хадис бележи Муслим)

Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, је од свих ствари истицао највише оне које су корисне у сваком стању, а оне су тражење помоћи од Бога, не попуштање малаксалости, јер то води у штетну лењост. Затим је објаснио разлику између онога ко све заснива на деловању и онога ко све посматра кроз Божије одређење - *када и кадер* и поделио је ствари у две групе. Прве су оне у којима човек може постићи резултате или део тих резултата, или отклонити или ублажити неке тегобе. Ово се очитује у настојању да се уложи труд и тражи помоћ од Бога. Друга група ствари је везана за оно у чему се наведени резултати не могу постићи. Ова спознаја доноси човеку смирење, задовољство и чини га покорним. Нема сумње да је инсистирање на овом темељу срећног живота и отклањање брига и потиштености.

Треће поглавље

Олакшање и смиреност има свој највећи узрок у честом спомињању Бога, јер заиста колико је утицаја у смирености, олакшању и одстрањивању брига и потиштености имало спомињање Бога који каже:

*»А срца се, заиста, кад се Бог спомене,
смирују!«* (Кур'ан, Гром: 28)

Посебно место у постизању ових захтева има спомињање Бога, јер човек тражи нешто од Божије милости и Божије награде.

Спомињање Божијих видљивих и невидљивих благодати такође отклања бригу и потиштеност и ко их спозна и спомиње Бог ће му отклонити бриге. Ове две ствари подстичу човека да буде захвалан и то је највећа награда за њега, па макар он био сиромаш, болесник или се нашао у неком другом проблему. Ако он упореди Божије благодати које су му дате без рачуна са неприликом која га је задесила видеће да су његове благодати неупоредиво веће.

Кад Бог спусти на Свог роба несрећу и неприлике, а роб се стрпи и буде тиме задовољан и остане Богу покоран умањиће се тежина несреће и биће му олакшано, јер ће се надати награди и накнади зато што је потврдио да обожава Бога извргавајући наредбу стрпљења и задовољства. Тако нестаје горчине, јер је горчину стрпљења заменила сласт награде.

Једна од најкориснијих ствари која произилази из угледања на неког нижег од нас је примењивање онога на шта нас је упутио Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, кад је рекао у веродостојном хадису:

»Угледајте се на оног ко је нижи од вас а не гледајте онога ко је изнад вас. То је прече како не бисте умањили и омаловажили Божију благодат према вама.« (Хадис бележе Бухари и Муслим)

Заиста, ако човек посвети пажњу овој важној чињеници видеће да створења имају огроман удео у добротинству и оном што га следи, у опскрби и ономе што је прати, без обзира на њихово стање. Тиме ће нестати његове узнемирености, бриге и туге, а повећаће се његово задовољство Божијим благодатима којима га је Он опскрбио више него друге.

Све докле се човек нада Божијим видљивим и невидљивим, верским и оосветским благодатима, његов Господар ће га опскрбљивати разним добрима, отклањаће од њега многе несреће и то ће, без сумње, одстранити од њега бригу и тугу и увећаће му радост и срећу.

Четврто поглавље

Један од начина да се постигне срећа и отклоне бриге и туга је улагање труда да се уклоне узроци који су изазвали бриге и да се нађу мотиви за срећан живот у покушају да се забораве предходне неприлике верујући како оне не могу више да се понове. При том треба знати да се мисли тиме морају потпуно преокупирати одбацујући празна и апсурдна размишљања. Треба схватити да су таква размишљања глупост и лудост и треба присилити срце да се против њих бори. Истовремено треба присилити срце да се свим снагама бори против узнемирености коју изазива неизвесна будућност и разне уобразиље као што је сиромаштво, и све друго чега човек може да се плаши. А познато је да је будућност од човека скривена, па и оно што ће се десити у будућности, било оно добро или зло, нада или бол... Све је ово у рукама Узвишеног и Мудрог и ништа од овога Његовом робу не припада осим да се труди да постигне добро и да отклони зло. Човек мора да зна да ће се, ако одбаци размишљање о стварима које ће се десити у будућности и ако се ослони на свога Господара и ако буде сигуран у то, смирити његово срце, поправити његово стање и да ће од њега бити одбачена брига и узнемиреност.

Ономе ко води рачуна о својој будућности једна од најкориснијих ствари је коришћење молбе коју је Посланик, нека је над њим спас и мир, упућивао речима:

»Боже, поправи ми веру моју, која је главница моја, поправи ми овај свет, јер ја на њему живим, поправи ми Будући свет, јер ја њему идем, поживи ме док ми је живот добар, а дај ми смрт, када ми смрт буде добра. Дај ми да мој живот буде повећање у сваком добру, а моја смрт мир и спас од сваког зла.« (Хадис бележи Муслим)

Рекао је такође Посланик, нека је над њим спас и мир:

»Боже, молим Те Твојом милошћу, не дозволи да ни за тренутак клонем и поправи све моје послове. Нема другог бога осим Тебе.« (Хадис бележи Ебу-Давуд)

Ако човек, са искреном намером у срцу, буде устрајно понављао ову молбу у којој се тражи боља будућност у верским и овоземаљским пословима, Бог ће му дати оно што тражи и моли, поправиће му послове и бригу и замениће их радошћу и срећом.

Пето поглавље

Ако се човеку догоди нека несрећа, један од најбољих начина за отклањање узнемирености и брига је улагање труда да се она ублажи и сведе на најмању меру, с крајњим циљем елиминисања, чиме ће се он на исту привикнути. А кад то буде учињено, треба се трудити да бриге максимално ублажи. Кад се привикне и уложи потребан напор он ће из тога извући корист јер је резултат свега тога отклањање губитака и олакшање. Па ако му наведено помогне да се ослободи страха и отклони узроке слабости, сиромаштва и оскудице, па достигне оно што највише воли, постићи ће смиреност душе и навикнуће се на то, и, заиста, ако се душа привикне да у највећој мери подноси несрећу, да умањи њену снагу и прикаже је себи лакшом, па поред тога уложи потребан напор у оквиру својих могућности, наћи ће у себи снаге која ће га одвратити од заокупљености несрећом и увећаће његову снагу којом ће се супроставити, ослањајући се потом на Бога најлепше му робујући. Нема сумње да ће из овог произићи огромна корист за постизање среће и олакшања за роба који се нада награди на овом и на Будућем свету. Јасну потврду реченог налазимо код многих који су ово искусили.

Шесто поглавље

Један од најбољих лекова против срчане неурозе, али и против телесних болести је: снажно срце које избегава узнемиравање и реаговање на уобразиље и маштања која воде у ружне мисли; и заиста, када се човек препусти маштањима, то у његовом срцу изазива страх од болести и сл.

Потом човека обузме љутња и мучна растресеност који произилази из очекивања да ће му се нешто ружно десити и обузимају га црне сумње. Овим човек још дубље тоне у бриге и жалост што повлачи телесне и срчане болести, уништава живце као да је човек био сведок многобројних стварних несрећа.

Када човек одбаци покораване уобразиљи и клони се лоших маштања, кад се срцем ослони на Бога и узда се у Њега, чврсто верујући и надајући се милости Његовој, напусте га бриге и жалост и оздрави од разних телесних и срчаних болести чиме му се врати срчана снага и он поврати олакшање и срећу што је заиста тешко објаснити. Колико је само у болницима уображених болесника и људи који имају болесну уобразиљу. Колико ово има утицаја на

велики број јаких, а да не говоримо о оним слабијим. А колико је тек завршило у безумљу и лудилу. Да би се човек опоравио мора од Бога затражити да оздрави како би, уз Његову помоћ, стекао потребну снагу да очврсне срце и да одбаци оно што га узнемирује. Рекао је Узвишени:

»Ономе који се у Бога узда, Он му је доста.«
(Кур'ан, Развод: 3)

То значи да му је Бог довољан у свему ономе што га заוקупира било да је од вере или овог света.

Човек који се ослања на Бога има снажно срце. На њега нема утицаја уобразиља и не узнемиравају га несреће, јер зна да су оне производ слабости душе и да имају корен у страху који нема основе. Он зна да је Бог обећао сигурност ономе ко се на њега потпуно ослони. Зато се чврсто ослања на Бога сигуран у Његово обећање и одбацује бриге и узнемиреност. Бог му за то олакшава тешкоће, жалост замењује радошћу, а страх сигурношћу. Зато молимо Узвишеног Бога да нам подари јако срце које ће бити постојано и које ће се потпуно ослонити на Бог, јер је човеку таквог срца Бог обећао свако добро и отклањање неприлика и штета.

Седмо поглавље

Каже Божији Посланик, нека је над њим спас и мир:

»Нека не мрзи муж своју супругу, а верници су. Ако презире једну њену особину, биће задовољан другим њеним особинама.« (Хадис бележи Муслим)

Прво: Овим се упућује на лепо понашање према супрузи, рођаку, другу или сараднику. Међу њима постоје различите везе и односи па се треба навикнути на чињеницу да код неког од њих мора постојати мана, или нешто што се презире. Ако то код неког приметиш мораш да се одлучиш да ли ти је важнији тај недостатак или оно што ти та веза значи и мораш да се потрудиш да сачуваш нечију наклоност дајући предност оним што је у вашој вези лепо, у детаљима и целини, не базирући се на ружне поступке и тражећи лепоту у ономе што ће помоћи настављању и продубљивању пријатељства, па ће то завршити на обострано задовољство.

Друго: Ова се корист манифестује у нестајању бриге и узнемирености, очувању животне среће и инсистирању на исправном поступању које има за циљ да одржи наклоност и угодан однос између две

стране. А ко не послуша оно шта је рекао Посланик, нека је над њим спас и мир, него уради супротно од тога запажаће само ружне поступке, неће примећивати лепе ствари и неминовно ће завршити у узнемирености, чиме ће засигурно бити помућени односи између њега и онога с ким је поделио наклоност. Тако ће нестати многе вредности на којима се такав однос заснивао.

Људи који имају велике амбиције привикавају се на то да, кад упадну у несрећу или неприлику, не изгубе стрпљење и смиреност, али кад су у питању безначајне ствари и ситнице узрујавају се, па им то помути радост. Ово има свој разлог у томе што се припремају за стрпљивост у великим пословима, а остављају је код малих послова. Ово им наноси штету и квари животно задовољство. Разборит човек, напротив, припрема се за стрпљивост и у малим и у великим пословима молећи при томе Бога за помоћ. Он моли Бога да га сачува од једностраности и помућености и да му олакша код малих ствари као и код великих како би смирио душу, успокојио срце и постигао животни смирај.

Осмо поглавље

Паметан човек свестан је да исправно схватање живота води ка срећи и смирености и да је живот исувише кратак да би га он сам још више скраћивао падајући у бриге и мутна расположења, јер се то противи исправном схватању живота. Нико не жели да му живот пролази у бригаама и ружним расположењима, био он од оних који чине добро или од грешника, али верник је убеђен да ће му због веровања бити увећано благостање и да ће од тога имати корист и на овом свету и на Будућем.

Човек који се нађе у неприлици или се боји да ће га она задесити треба да упореди њену тежину са благодатима које већ поседује у вери или овоземаљским добрима. При том упоређивању треба да погледа колико има више при себи добра него несреће која га је задесила.

При томе он треба да упореди тежину онога што га плаши са безбројним могућностима које му се нуде као спасоносне не допуштајући да слабије превлада над јачим. Тако ће да нестану његова брига и страх. Онда ће човек да буде у стању да се привикне на сваку врсту несреће и да уложи труд како би је

предупредио или ублажио њене ефекте ако се већ десила.

Корисно је знати да подношење узнемиравања од стране других људи, нарочито подношење ружног говора, не штети теби, него онима који те вређају тиме, осим у случају кад томе будеш придавао пажњу препуштајући емоцијама да преовладају разум. У том случају претрпећеш штету као и они. Дакле, ако тиме не оптерећујеш свој мозак то неће ништа да ти науди.

Нека знаш да је твој живот усмерен твојим размишљањем, па ако се твоје мисли буду бавиле корисним стварима у верским и овоземаљским пословима твој ће живот бити угодан и срећан. У сваком другом случају десиће се супротно.

Једна од најкориснијих ствари која води одбацивању бриге је исказивање захвалности искључиво Богу. Ако се љубазно опходиш према оном ко на то има право као и према ономе ко то право нема, *искључиво* у име Бога, не тражећи од других захвалу, бићеш од оних најискренијих и најпобожнијих Божијих створења за које Он, Узвишени, казује:

»Ми вас само за Божију љубав хранимо, од вас ни признање ни захвалности не тражимо.«
(Кур'ан, Време: 9)

Овакав став потврђује се у односу према својој породици, деци, а јачину те везе потврдићеш кад се будеш навикао на непријатности које од њих доживљаваш. Ако се тако понашаш бићеш миран и спокојан и наћи ћеш у томе мотив да будеш задовољан, па ћеш уживати његове плодове и још више ћеш на томе истрајавати. И све то на рачун оног што би те узнемирило и вратило на степен онога ко је пропао и није достигао те вредности, те следи криви пут. А сва је мудрост у томе да уместо туге одабереш оно што је ведро и угодно, а самим тим осетићеш сласт и нестаће туге.

Чини корисне ствари и гледај да их оствариш. Немој да се бавиш штетним пословима који ће те бацити у бригу и тугу, тражи уточиште у смирају и концентриши се на важе ствари.

Једна од корисних ствари је решавање проблема на време како би се имало времена за послове који следе. Ако се послови не обављају на време они се нагомилавају и скупа са предходним

пословима врше притисак на човека. Ако послове извршаваш на време о будућима ћеш имати времена да размислиш и моћи ћеш са пуном снагом прионути на њих.

Увек бирај корисне ствари и научи се да разликујеш стварно корисне ствари од оних којима твоја душа тежи. Ако те, и поред твоје воље, обузме зловоља, досада и нерасположење, тражи лек за то у размишљању и саветовању с неким. Јер нећеш се покајати ако питаш за савет. Изучавај оно што желиш, али буди у томе прецизан. Ако у томе наћеш свој интерес и одлучиш се на то, ослони се на Бога, јер, заиста, Бог воли оне који се на Њега ослањају.

Хвала Богу Господару светова, нека је спас и мир над нашим послаником Мухаммедом, над његовом породицом и његовим друговима.

ПОГОВОР

Хвала Богу који својим благодатима употпуњава добра, хвала Богу који ми је олакшао штампање садржине ове књиге засноване на светлу Божије Књиге и Посланиковог суннета која се сматра леком за душевне болести, а намењена је свима онима који неће да залутају и да заврше у несрећи, ако се буду држали Кур'ана и суннета.

Рекао је Узвишени у својој мудрој и племенитој Књизи, а Он је у говору најискренији:

»Ми објављујемо у Кур'ану оно што је лек и милост верницима, а неверницима оно само повећава пропаст.«

»Реци: 'Он је верницима упутство и лек.'«

Па нека ово прочита муслиман како би се излечио и окористио усвојивши благодати ове Књиге. И нека му она смири срце и душу, а то је Божији дар, и Он га даје коме Он хоће. Заиста је Бог власник највећих благодати.

Потрудио сам се да прецизно цитирам одломке из Кур'ана и Посланикове хадисе при чему

сам навео темељне ставове како бих олакшао њено схватање. На крају молим Бога, Господара узвишеног Престола да од ове брошуре има корист писац, читалац, онај који буде слушао и онај ко ју је издао. А Бог нам је довољан и диван ли је Он Господар. Никакве снаге нити моћи нема без Великог и Узвишеног Бога. Последња наша молба је:

Хвала Богу Господару светова и нека је спас и мир над Његовим најбољим створењима, Његовим веровесницима, па над нашим послаником Мухаммедом, над његовом породицом, друговима и свим његовим следбеницима до Судњег дана.

Абдуллах б. Царуллах ел-Царуллах